

# **Osobnost a profesní role sestry / záchranáře**

## **Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů**

Podzim 2024

# Role – očekávání určitých chování

Každý je nositelem několika rolí:

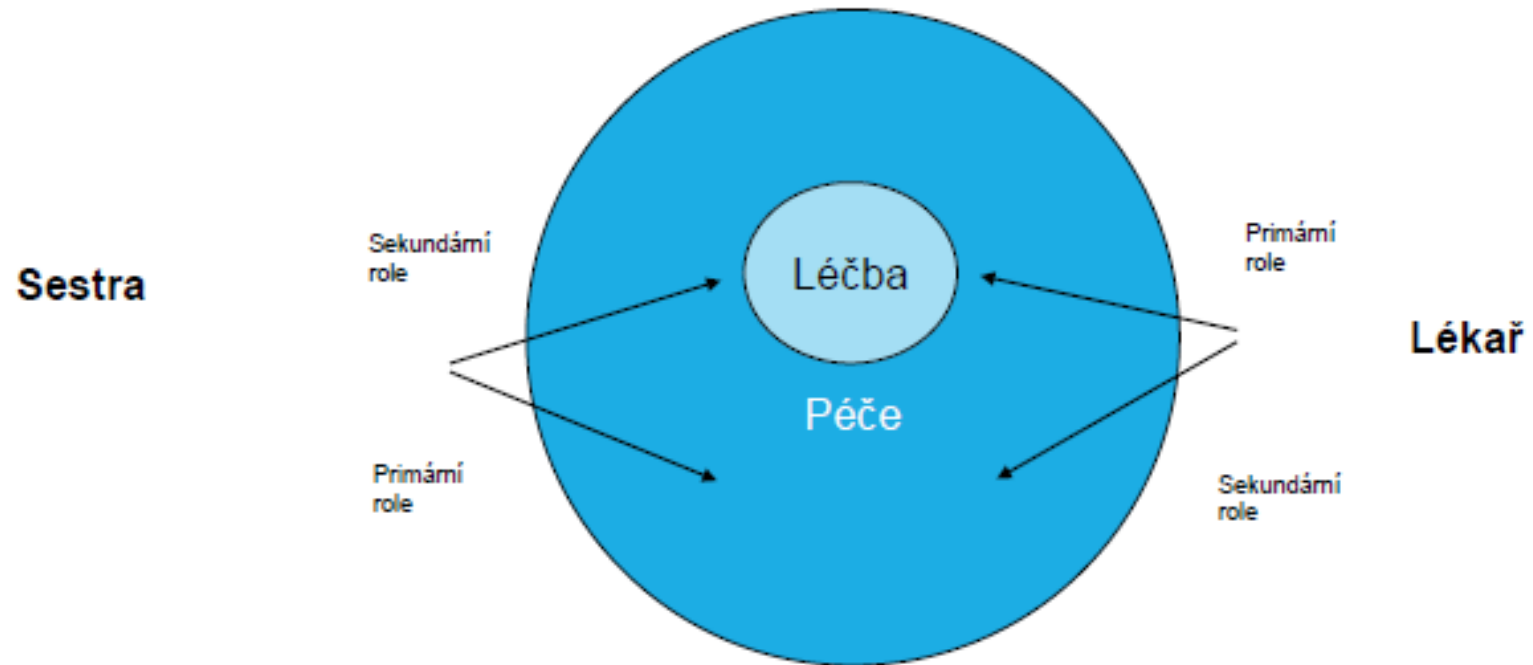
- **dané** – závislé od pohlaví (žena, muž)
- **vývojové** – vznikající dítě, rodič, pracující
- **dočasné** – hospitalizovaný pacient

**Sociální role:**

- vždy reciproční – odehrávají se v párech - každý hraje svou roli ve vztahu k jiné osobě → tzn. role sestry se mění dle toho, s kým přichází do kontaktu (lékař, pacient, sestry navzájem)
- definování specifických rolí každé profese má být zakotveno v legislativě, avšak každý člen profese musí mít jasnou představu o svých povinnostech a kompetencích.

**Specifikum ošetřovatelství - komplexnost → překrývání rolí**

# Primární a sekundární role sestry a lékaře



# Vývoj role sestry

Role jsou určeny:

- společností
- historií
- množstvím změn v relativně krátkém období
- Prvotní formování na půdě charitativních institucí, středověkých hospitálů (charitativní – dobročinná činnost)
- Ve druhé polovině 19.století proniká do nemocnic racionální medicína –lékařské činnosti a medicínské poznání → základ novodobé profese sestry, lékař ke své činnosti potřeboval pomocníka schopného odborné komunikace a racionálního jednání při ošetřování nemocných

# Vývoj role sestry – faktory a události

- aktivita a činnost F. Nightingale
- vývoj medicíny s úzce přírodovědným pojetím zdraví a nemoci
- 3 funkční okruhy práce v nemocnicích (medicínský – lékař, ošetrovatelský - sestra, administrativní – úředník)
- 2 různé formy subordinace **služební podřízenost** (profesionální a personální) lékaři– medicínsky, sestřskému managementu
- růst velikostí nemocnic (nové činnosti sestry, přetěžování sester agendou, vzdalování se od nemocného)

# Role sestry v minulosti



## „Anděl milosrdenství“ – v 19. století

vznešená, morální a hluboce věřící bytost, obětavá, bojující za práva pacientů, začátky F. Nightingale

## „Dívka pro všechno = služka“ – po 1. světové válce

tichá, oddaná, skromná, deprofesionalizace byla výsledkem zhoršených podmínek ve vzdělávání do praxe bez zkušeností = levní pracovní síla

## „Hrdinka“ – 2. světová válka

uznávané a obdivované, odborně vzdělané. Ošetrovatelská služba trpěla nedostatkem pracovních sil. Mladé dívky byly lákány přesvědčovány, aby posílily řady odborně vzdělaných ošetrovatelek - měly v té době jasně definovanou roli a nahlíželo se na ně s uznáním a obdivem jako na profesionály.

## „Matka“ po válce

relativně vysoký status sester, obětavá, pasivní, ochraňující, nedostatek škol pro vzdělávání

## „Sexuální oběť“

prezentace sestry v médiích – romantická, frivolní, sebestředná, promiskuitní

## Profesionál/ka

kompetence, vzdělávání (pre-, postgraduální, specializační, celoživotní), budování image a prestiže povolání, aktivity NURSING NOW, odbor na MZ ČR, koncepce ošetrovatelství

# Role sestry (WHO, 2000)

- Úspěšně dokončeno předepsané studium ošetřovatelství a získána požadovaná kvalifikace, (v zahraničí např. registrované sestry –právo platná licence k výkonu ošetřovatelské profese)
- Pomáhá pacientům /rodinám/ skupinám
- Hodnotí, plánuje, poskytuje a vyhodnocuje profesionální péči
- Pracuje samostatně jako člen zdravotnického týmu
- Podporuje vhodné aktivní zapojení jedinců...do všech forem zdravotní péče

# Současná role a postavení sester v ošetrovatelství

- V různých zemích společné i odlišné znaky role a profese
- Postavení sester a ošetrovatelství = bylo a je ovlivňováno náboženskými, kulturními, sociálními, ekonomickými a politickými faktory

## Postavení sester v 21. století ovlivňují:

- Změny politického a společenského života,
- Technický vývoj, digitalizace,
- Demografické změny, stárnutí populace a proměna klientské populace,
- Proměna generací, které měly a budou mít vliv na vzdělání v ošetrovatelství,
- Celospolečenská prestiž ZP [Národní soustava povolání \(nsp.cz\)](https://nsp.cz)
- Organizace poskytování zdravotní péče,
- Integrace a obsluha nových zdr. prostředků,
- Epidemiologické faktory



Tabulka 1: Prestiž povolání (průměrné bodové hodnocení) v letech 2004-2019<sup>1</sup>

Profese	2004		2007		2011		2013		2016		2019	
	prům.	poř.	prům.	poř.	prům.	poř.	prům.	poř.	prům.	poř.	prům.	poř.
Lékař	89,5	1.	89,8	1.	89,1	1.	91,5	1.	90,1	1.	88,6	1.
Vědec	80,7	2.	81,8	2.	75,4	2.	76,3	2.	77,1	2.	77,3	2.
Zdravotní sestra					73,9	3.	74,8	3.	72,8	3.	77,0	3.
Učitel na vysoké škole	78,5	3.	78,2	3.	72,4	4.	74,6	4.	72,7	4.	72,2	4.
Učitel na základní škole	71,3	4.	70,7	4.	70,3	5.	71,1	5.	70,8	5.	70,1	5.
Soudce	64,8	6.	65,0	7.	61,0	7.	66,3	6.	64,3	6.	67,5	6.
Projektant	64,1	7.	65,5	6.	61,7	6.	62,6	8.	61,4	7.	61,4	7.
Soukromý zemědělec	59,1	10.	59,0	8.	60,3	9.	63,9	7.	58,3	9.	61,1	8.
Policista	47,6	20.	52,1	13.	53,9	11.	55,7	10.	56,3	10.	60,8	9.
Programátor	66,3	5.	65,7	5.	60,8	8.	59,7	9.	59,7	8.	60,3	10.
Voják z povolání	44,8	22.	46,4	21.	48,3	17	49,7	16.	53,4	12.	56,4	11.
Truhlář	50,8	16.	51,4	14.	53,2	12.	55,6	11.	52,1	13.	55,9	12.
Starosta	60,1	8.	57,4	9.	52,6	14.	53,1	13.	54,3	11.	53,9	13.
Majitel malého obchodu	51,2	15.	50,1	16.	51,4	15.	54,8	12.	50,3	15.	52,7	14.
Účetní	53,5	14.	51,3	15.	54,1	10.	52,3	14.	50,5	14.	51,8	15.
Profesionální sportovec	56,1	11.	55,6	10.	51,2	16	47,6	18.	49,3	16.	50,6	16.
Manažer	59,4	9.	55,4	11.	53,0	13	50,2	15.	48,9	17.	50,5	17.
Stavební dělník					48,1	18	49,3	17.	44,0	19.	47,4	18.
Bankovní úředník	50,2	18.	48,7	20.	46,9	19	45,7	19.	42,3	20.	45,5	19.
Ministr	53,8	13.	50,0	17.	38,0	24	37,9	24.	46,7	18.	43,9	20.
Prodáváč	42,8	24.	41,5	23.	43,6	21	44,7	20.	40,5	23.	43,5	21.
Novinář	54,4	12.	53,0	12.	46,5	20	43,8	21.	40,9	21.	40,3	22.
Sekretářka	43,7	23.	40,5	24.	41,4	23	40,0	22.	37,3	24.	38,5	23.
Kněz	46,1	21.	43,2	22.	42,8	22	38,0	23.	40,8	22.	36,7	24.
Uklízečka	29,4	26.	29,0	26.	34,0	25	34,2	25.	29,0	26.	34,5	25.
Poslanec	39,9	25.	36,5	25.	27,0	26	25,1	26.	31,2	25.	31,0	26.

Zdroj: CVVM SOÚ AV ČR, Naše společnost

Pozn.: V letech 2004 a 2007 ve výzkumech figurovaly profese opravář elektro (průměr 50,2 a 17. místo v roce 2004; průměr 49,7 a 18. místo v roce 2007) a soustružník (průměr 47,7 a 19. místo v roce 2004; průměr 49,0 a 19. místo v roce 2007).

Škála prestiže je mírně rozdílná generačně, což může ukazovat na směr, kterým se bude do budoucna vyvíjet – viz následující tabulku srovnávající prvních pět a posledních pět profesí v žebříčku na podsouboru nejmladších (do 24 let) a seniorů (65+). Výsledek ukazuje, že nejmladší generace sice vnímá žebříček profesí podobně, ale s body u nevyšší

**Prestiž povolání –  
červen 2019 Centrum  
pro výzkum  
veřejného mínění  
[eu190724.pdf](http://eu190724.pdf) (cas.cz)**

# Nejčastější role

## sestry

- Poskytovatel/kaošetřovatelské péče
- Manažer/ka
- Edukátor/ka
- Advokát/ka(hájí zájmy nemocného, kdy pacient není schopen projevit své potřeby, přání)
- Nositel/kazměn
- Výzkumník/výzkumnice
- Mentor/ka
- Koordinátor/ka(spolupracuje s jinými členy týmu)

## Záchranáře

- Poskytovatel/ka specifické ošetřovatelské péče
- Koordinátor/ka
- Edukátor/ka
- Advokát/ka
- Manažer/ka
- Nositel/kazměn
- Výzkumník/výzkumnice
- Mentor/ka

# Profesionalizace

Tři základní znaky:

1. Skupina pracovníků vykonává trvale relativně stálé činnosti v rámci dělby práce (společensky uznávané), k jejichž výkonu dává společnost skupině **kompetence**
2. Činnosti jsou zdrojem **prostředků obživy**
3. Činnosti vyžadují **kvalifikační přípravu**

# Profesionální přístup

## ➤ **zaměřen:**

- na pacienta
- na spolupráci s ostatními spolupracovníky a členy zdravotnického týmu

## ➤ **základ tvoří:**

- profesionální etika

# Charakteristika profesionálního přístupu

- Jednat s respektem a úctou
- Poskytovat správné informace a respektovat P/K pohled a názor
- Motivovat k odpovědnosti za základní sebepéči a léčení, péči o zdraví
- Respektovat důstojnost, jednat s úctou
- Dodržovat mlčenlivost
- Vzdělávat se a sdílet profesionální zkušenosti a znalosti v zájmu zlepšení kvality péče a rozvoje nových poznatků

# Náročnost práce sestry

- fyzická
- psychická

*Proč musí zdravotní sestra  
milovat svou práci?*



Kdo dokáže vstávat ve čtyři hodiny ráno a **těšit se do práce**?  
Kdo se zvládne starat o **patnáct nemocných lidí**, hlídat deset pubertálních studentů, osmdesátkrát za den se podepsat, vyplnit tři anonymní dotazníky, vypsát šest nežádoucích událostí, **čtyřikrát jednomu a tomu samému pacientovi vzít krev**, poslouchat a současně dávat pokyny?

Kdo **zároveň čte, kontroluje** a plní ordinace?

Kdo dokáže **jednou rukou psát** a druhou uklízet?

Kdo dokáže jednou rukou konejšit a **druhou zavádět kanylu**?

Kdo dokáže jednou rukou **podpírat pacienta** a druhou stlát postel?

Kdo je **nadšený**, že stihl poobědvat dva kousky čokolády a kafe?

Kdo dokáže běžet s plným podnosem zkumavek a stříkaček, chválit pacienta, který kráčí po chodbě, vyhýbat se mokřým místům na právě vytřené podlaze a zároveň **kontrolovat stav infuzí na pokojích**, které po cestě míjí?

Kdo stojí dvanáct hodin na nohou a stejně se při cestě domů **usmívá**?

**Zdravotní sestra.**

**Zdravotní sestra musí svou práci milovat, protože jinak by ji ta samá práce zničila.**

# Image sestry /záchranáře

*„Image je to, co člověk potřebuje, aby si druzí mysleli, že je tím, čím by rád byl.“*

*F. M. Barwasser*

- **Interní**—představuje individuální pohled sestry / záchranáře na sebe a na ošetřovatelství jako na profesi
- **Externí**—představa o profesi sester laickou veřejností, masmédiá, politici, lékaři, ...

Současnost – úsilí o image sestry profesionálky = jedinec progresivní, sofistikovaný, asertivní, vzdělávající se, snažící se o dosažení nejvyšší úrovně ošetřovatelské péče

# Faktory ovlivňující image sestry / záchranáře

- Komunikace –ne/verbální
- Přístup k pacientovi –respekt, ochota, empatie, důstojnost a úcta
- Způsob naslouchání a vnímání –nejen ušima, ale především srdcem
- Způsob chování ne/profesionální
- Odbornost
- Sebezviditelnění–aktivní publikační a přednášková činnost



# Osobnost

## Obecné vlastnosti:

- Autenticita –otevřenost, souhlas projevu a prožívání člověka
- Akceptace –bezpodmínečné přijetí, úcta, důvěra a sympatie vůči pacientovi
- Empatie –vcítění se a porozumění druhému člověku

## Nezbytné:

- Osobnostní zralost
- Vnitřní stabilita
- Spíše vyšší frustrační tolerance

# Osobnost sestry / záchranáře

## Předpoklady pro výkon povolání:

- **Intelektové** - myšlenkové procesy a operace umožňují osvojení široké soustavy pojmů, schopnost řešit proměnlivé situace, schopnost vybrat optimální řešení z komplexu možných, rozhodnost
- **Senzomotorické** – šikovnost, zručnost, pohybová obratnost, neporušené smyslové vnímání, technická zdatnost
- **Sociální** – pozitivní vztah k lidem, schopnost navázat kontakt, vést dialog, empatie, ovládání ne/verbálních projevů
- **Autoregulační** – přizpůsobivost, sebezapření, zvýšená odolnost vůči fyzickému a psychickému stresu
- **Komunikační** – aktivní naslouchání, stimulace a vedení hovoru, zrcadlení (reflexe) sumarizace, mlčení
- **Estetické** – smysl pro úpravu vlastního zevnějšku, zdravotnického prostředí
- **Odpovědnost**
- **Fyzická a psychická odolnost**
- **Kladné charakterové vlastnosti**

# Základní etické principy v ošetrovatelství

- **Autonomie** – každý by měl mít právo určovat své chování a jednání podle svých osobních etických zásad, cítit autonomii jedince znamená připustit jeho volbu podle osobních hodnot a přesvědčení
- **Beneficence** (prospěšnost) –závazek konat dobro a vyhnout se působení škod nebo újmy,sestra má povinnost podnikat takové kroky, které P/K prospívají.
- **Důvěryhodnost** –zůstat věrný závazkům a dodržovat je, moderní ošetrovatelství: sestra=obhájkyně P/K a jeho práv
- **Spravedlnost** –rovné jednání s lidmi, kteří jsou v podobné situaci a diferencované jednání s lidmi, kteří jsou v různých situacích (pokud mají P/K stejné potřeby ve zdraví = mělo by být o ně postaráno stejně)
- **Veracita** – pravdomluvnost

*(Kutnohorská: Etika v ošetrovatelství, s. 18)*

# Etický kodex

# Etický kodex

- **veřejná deklarace přesvědčení a hodnot určité profese a jejich vykonavatelů** (tzn. veřejné prohlášení toho, co se mezi vykonavateli profese chápe jako etické chování)
- **zavazuje profesionály dané profese k určitému chování** (např. pro zdravotnické pracovníky nelékařských oborů)
- **sjednocující prvek uvnitř** dané profesní **skupiny**, ale také z **vnějšího pohledu** na profesi, již reprezentuje
- potřeba vyjádřit etický kodex se stala v uplynulých letech naléhavější vlivem rychlého tempa společenských a technologických změn, kde se zvýšil počet situací vyžadujících zodpovědné etické posouzení
- uveřejňují cíle, hodnoty a měřítka těch, kdož se hlásí k dané profesi

# Etické kodexy, které má ZP v práci zohledňovat:

- Všeobecná deklarace lidských práv a svobod (1948) [Vseobecna\\_deklarace\\_lidskych\\_prav.pdf \(mzv.cz\)](#)
- Ženevská deklarace Ženevské úmluvy – Wikipedie ([wikipedia.org](#))
- Úmluva na ochranu lidských práv a základních svobod (1950) Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod –Wikipedie ([wikipedia.org](#))
- Kodex sestry ICN (1953, 2000) Etický kodex sester vypracovaný Mezinárodní radou sester | Česká asociace sester ([cnna.cz](#))
- Helsinská deklarace (1964) Microsoft Word -Helsinská deklarace WHO -překlad 2013.docx ([wma.net](#))
- Deklarace práv duševně postižených lidí (1971) Deklarace práv duševně postižených lidí (Zdravotnický portál města Prahy) ([praha.eu](#))
- Úmluva o právech dítěte (1989) [Preklady-dokumentu-OSN.pdf \(vlada.cz\)](#)
- Práva pacientů (1992) Práva a povinnosti – Ministerstvo zdravotnictví ([mzcr.cz](#)) a Práva pacientů přeložená do znakového jazyka ve formě videí –Ministerstvo zdravotnictví ([mzcr.cz](#))
- Mezinárodní etický kodex porodních asistentek (1993) Etický kodex -Česká komora porodních asistentek, z.s. ([ckpa.cz](#))
- Etický kodex České lékařské komory (1996) ČLK > / Pro lékaře / Legislativa ČLK / Stavovské předpisy ČLK ([lkcr.cz](#))č. 10
- Úmluva o lidských právech a biomedicíně rady Evropy (1997) Sdělení č. 96/2001 Sb. m. s. *Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Úmluvy na ochranu lidských práv a důstojnosti lidské bytosti v souvislosti s aplikací biologie a medicíny: Úmluva o lidských právech a biomedicíně 96/2001 Sb. m. s. Úmluva o lidských právech a biomedicíně* ([zakonyprolidi.cz](#))
- Dokument rady Evropy k péči o smrtelně nemocné (1999) Charta práv umírajících Charta práv umírajících | IKEM
- Pařížská charta proti rakovině (2000) **PAŘÍŽSKÁ CHARTA PROTI RAKOVINĚ** ([lpr.cz](#))Práva a povinnosti onkologických pacientů (2002) Deklarace práv onkologických pacientů | Pardubická nemocnice ([nempk.cz](#))a Práva onkologických pacientů -Ústřední vojenská nemocnice Praha ([uvm.cz](#))

# Etický kodex sester vypracovaný Mezinárodní radou sester (ICN)

- Mezinárodní etický kodex pro sestry byl poprvé přijat ICN v roce 1953
- byl několikrát revidován a znovu schvalován, poslední revize byla provedena v roce 2000 Etický kodex sester vypracovaný Mezinárodní radou sester Česká asociace sester (cnna.cz)  
<https://www.cnna.cz/icn-eticky-kodex/>

# Etický kodex zdravotnického pracovníka nelékařských oborů

Věstník 7/2004 – Ministerstvo zdravotnictví (mzcr.cz)

<https://mzd.gov.cz/vestnik/vestnik-7-2004-2/>

- Věstník ministerstva zdravotnictví ČR, vydáno červenec 2004, částka 7
  - Zdravotnický pracovník a spoluobčané
  - Zdravotnický pracovník a praxe
  - Zdravotnický pracovník a společnost
  - Zdravotnický pracovník a spolupracovníci
  - Zdravotnický pracovník a profese



# Etické zásady zdravotnického pracovníka nelékařských oborů

- Zdravotnický pracovník nelékařských oborů (dále jen „zdravotnický pracovník“) při své práci zachovává úctu k životu, respektuje lidská práva a důstojnost každého jednotlivce bez ohledu na věk, pohlaví, rasu, národnost, víru, politické přesvědčení a sociální postavení.
- Zdravotnický pracovník dbá na dodržování Úmluvy o lidských právech a biomedicíně, na dodržování práv pacientů, tak jak jsou vyjádřena v Chartě práv pacientů a v Chartě práv hospitalizovaných dětí.

# Etické zásady zdravotnického pracovníka nelékařských oborů

- Zdravotnický pracovník je povinen přistupovat ke své práci s veškerou odbornou schopností, kterou má, s vědomím profesionální odpovědnosti za podporu zdraví, prevenci nemoci, za obnovu zdraví a zmírňování utrpení, za přispění ke klidnému umírání a důstojné smrti.
- Zdravotnický pracovník poskytuje zdravotní péči jednotlivcům, rodinám, skupinám a spolupracuje s odborníky jiných oborů. **Při poskytování zdravotní péče vždy nadřazuje zájmy těch, kterým poskytuje péči, nad zájmy své.**

# Etické zásady zdravotnického pracovníka nelékařských oborů

- Zdravotnický pracovník je povinen chránit informace o těch, kterým poskytuje své služby, bez ohledu na způsob, jakým jsou tyto informace získávány, shromažďovány a uchovávány. Povinnou zdravotnickou dokumentaci vede pečlivě a pravdivě, chrání ji před zneužitím a znehodnocením.
- Zdravotnický pracovník aktivně prohlubuje znalosti o pracovních předpisech pro jeho profesi a dodržuje je.
- Zdravotnický pracovník nesmí podřizovat poskytování zdravotní péče komerčním zájmům subjektů, působících v oblasti zdravotnictví.

# Zdravotnický pracovník a spoluobčané

- Zdravotnický pracovník při poskytování zdravotní péče **respektuje životní hodnoty občanů, jejich životní zvyky, duchovní potřeby a náboženské přesvědčení a snaží se vytvářet podmínky zohledňující individuální potřeby jednotlivců.**
- Zdravotnický pracovník v rozsahu své odbornosti a pravomocí **poskytuje občanům informace, které jim pomáhají převzít spoluzodpovědnost za jejich zdravotní stav a případnou léčbu.**

# Zdravotnický pracovník a spoluobčané

- Zdravotnický pracovník považuje informace o pacientech za důvěrné a je si vědom povinnosti zachovat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s výkonem svého povolání.
- Zdravotnický pracovník při poskytování zdravotní péče dbá v maximální možné míře o zajištění intimity.
- Zdravotnický pracovník nesmí zneužít ve vztahu k nemocnému jeho důvěru a závislost jakýmkoliv způsobem.

# Zdravotnický pracovník a spoluobčané

- Zdravotnický pracovník se snaží při poskytování zdravotní péče docílit vztahu založeného na důvěře, která ctí práva pacienta, reaguje na aktuální rozpoložení pacienta, současně jsou respektována práva a povinnosti zdravotnického pracovníka jako poskytovatele zdravotní péče.

# Zdravotnický pracovník a praxe

- Zdravotnický pracovník poskytuje zdravotní péči v rozsahu své odbornosti a pravomocí, s potřebou mírou autoregulace a empatie.
- Zdravotnický pracovník aktivně usiluje o vlastní odborný, osobní a intelektuální růst po celou dobu svého profesionálního života a své nové znalosti a dovednosti se snaží využít v praxi.
- Zdravotnický pracovník usiluje o co nejvyšší kvalitu a úroveň poskytované zdravotní péče.

# Zdravotnický pracovník a praxe

- Zdravotnický pracovník poskytne nezbytně nutnou zdravotní péči i nad rámec svých pravomocí, pokud ji nemůže poskytnout způsobilý zdravotnický pracovník a pokud nebezpečí, které plyne z prodlení, je větší než možné nebezpečí plynoucí z nedostatečných znalostí a dovedností zdravotnického pracovníka.
- Zdravotnický pracovník jedná a vystupuje tak, aby jeho chování přispělo k udržení prestiže a zvyšování společenského uznání zdravotnického povolání.
- Zdravotnický pracovník při přebírání úkolu i při pověřování úkolem zodpovědně zvažuje kvalifikaci svou i ostatních zdravotnických pracovníků.



# Zdravotnický pracovník a společnost

- Zdravotnický pracovník působí na zdravotní uvědomění jednotlivců při poskytování zdravotní péče. Podle svých odborných schopností se podílí na podporování a šíření zásad zdravého života, zásad ochrany životního prostředí, objasňování problémů spojených s péčí o poškození zdraví lidí.
- Zdravotnický pracovník spolupracuje při těch aktivitách, které směřují ke zlepšení zdravotního a sociálního prostředí v životě lidí.

# Zdravotnický pracovník a spolupracovníci

- Zdravotnický pracovník **spolupracuje v rámci mezioborového týmu** s ostatními odborníky tak, aby byly splněny všechny cíle plánu komplexní zdravotní péče o pacienta.
- Zdravotnický pracovník **respektuje znalosti a zkušenosti svých kolegů** i spolupracovníků jiných odborností.
- Zdravotničtí pracovníci **se navzájem podporují ve svých odborných rolích** a aktivně **rozvíjejí úctu k sobě i druhým**.
- Zdravotnický pracovník vystupuje, podle aktuální situace, jako **ochránce pacienta**, zejména pokud je péče o něho ohrožena nevhodným chováním nebo jednáním jiného zdravotníka či osoby.

# Zdravotnický pracovník a profese

- Zdravotnický pracovník je **odpovědný za kvalitu jim poskytované zdravotní péče a za co nejvyšší odbornou úroveň svého vzdělání.**
- Zdravotnický pracovník **dbá na udržování a zvyšování prestiže své profese.**
- Zdravotnický pracovník se neustále snaží o **rozvoj své profese, o rozvoj svého profesního zaměření a zvýšení své odborné úrovně.**

# SESTERNA



Milí pacienti, pokud si myslíte, že tady si sestry povídají o vás, máte 100% pravdu!

[www.osetrovatelstvi.info](http://www.osetrovatelstvi.info)

## Sestra musí mít:

- ✓ paměť jako slon
- ✓ andělskou trpělivost
- ✓ velké srdce
- ✓ oči i vzadu
- ✓ 8 rukou
- ✓ rychlé nohy
- ✓ sílu jako Rambo
- ✓ velkou kapacitu močového měchýře
- ✓ odolný imunitní systém
- ✓ třibarevnou propisku



[www.osetrovatelstvi.info](http://www.osetrovatelstvi.info)

 [osetrovatelstvi.info](https://www.facebook.com/osetrovatelstvi.info)



Ústav zdravotnických věd  
Lékařská fakulta Masarykova univerzita

MUNI  
MED